ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ ECUMENICAL PATRIARCHATE ARCHDIOCESE OF THYATEIRA & GREAT BRITAIN

ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ THE WORD OF OUR LORD

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ (10 Λεπρῶν) 17 Ἰανουαρίου 2021 Ἦχος βαρύς, Ἀριθμ. 55 12th SUNDAY OF LUKE 17 January 2021 Grave (Plagal of the 3rd Mode, No. 55

'Αντωνίου τοῦ Μεγάλου, 'Αντωνίου Νέου Βερροίας, Γεωργίου νεομάρτυρος ἐν 'Ιωαννίνοις Anthony the Great, Anthony of Berroia, George of Ioannina the New Martyr

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Έβρ. ιγ΄, 17-21

λ δελφοί, πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις **Σ**ύμῶν, καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ άγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ώς λόγον ἀποδώσοντες ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν, καὶ μὴ στενάζοντες. άλυσιτελές γὰρ ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν πεποίθαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες αναστρέφεσθαι. Περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ό ἀναγαγών ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, καταρτίσαι ύμᾶς ἐν παντὶ ἔργω ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Άμήν.

EPISTLE READING

Heb. 13: 17-21

rethren, obey your leaders and D submit to them; for they are keeping watch over your souls, as men who will have to give account. Let them do this joyfully, and not sadly, for that would be of no advantage to you. Pray for us, for we are sure that we have a clear conscience, desiring to act honorably in all things. I urge you the more earnestly to do this in order that I may be restored to you the sooner. Now may the God of peace who brought again from the dead our Lord Jesus, the great Shepherd of the sheep, by the blood of the eternal covenant, equip you with everything good that you may do His will, working in you that which is pleasing in His sight, through Jesus Christ; to whom be glory for ever and ever. Amen.

※ ※ ※

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Ήχος βαρὺς

Κατέλυσας τῷ Σταυρῷ σου τὸν θάνατον ἠνέῳξας τῷ ληστῆ τὸν παρά-δεισον τῶν μυροφόρων τὸν θρῆνον μετέ-βαλες, καὶ τοῖς σοῖς ἀποστόλοις κηρύττειν ἐπέταξας, ὅτι ἀνέστης, Χριστὲ ὁ Θεός, παρέχων τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

RESURRECTION APOLYTIKION

Plagal of the 3rd Mode

You abolished death by your Cross, you opened Paradise to the Thief, you transformed the Myrrhbearers' lament, and ordered your Apostles to proclaim that you had risen, O Christ God, granting the world your great mercy.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Λουκ. ιζ΄, 12-19

Το καιρώ ἐκείνω, εἰσερχομένου τοῦ Ίησοῦ εἴς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες 'Ιησοῦ έπιστάτα, έλέησον ήμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. εἶς δὲ ἐξ αὐτῶν, ίδων ότι ἰάθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν έπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. άποκριθείς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; ούχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὖτος; καὶ εἶπεν αὐτῶ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

GOSPEL READING

Luke 17: 12-19

t that time, as Jesus entered a village, The was met by ten lepers, who stood at a distance and lifted up their voices and said: «Jesus, Master, have mercy on us». When he saw them he said to them, «Go and show yourselves to the priests». And as they went they were cleansed. Then one of them, when he saw that he was healed, turned back, praising God with a loud voice; and he fell on his face at Jesus's feet, giving him thanks. Now he was a Samaritan. Then said Iesus: «Were not ten cleansed? Where are the nine? Was no one found to return and give praise to God except this foreigner?». And he said to him: «Rise and go your way; your faith has made you well».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

πως οι παραβολές του Κυρίου έχουν ταυτόχρονα και αποκαλυπτικό και παιδαγωγικό σκοπό, όμοια και τα θαύματα λειτουργούν σωτηριολογικά, ενώ και παράλληλα παιδαγωγούν και νουθετούν προς την ορθή πίστη. Η σημερινή διήγηση των δέκα λεπρών έχει τον χαρακτήρα και της θεραπείας και της θείας παιδαγωγίας. Επικεντρώνει την προσοχή όχι τόσο στη θεραπεία τους, όσο στην περίπτωση εκείνου που επιστρέφει όλος από ευγνωμοσύνη να ευχαριστήσει το Θεό για την λύτρωση του σώματος και της ψυχής του. Οι εννέα, ενώ θεραπεύονται, δεν αποτείνονται στον θεραπευτή Κύριο για να του εκφράσουν ευγνωμοσύνη. Τους αρκεί η εξωτερική θεραπεία και στη συνέχεια η ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία, από την οποία είχαν αποκοπεί, με την βεβαίωση των τότε ιατρών και ιερέων. Ωστόσο, η θεία παιδαγωγία θέλει, πέρα από το θαύμα, να κινήσει στην καρδιά του ανθρώπου προς την κρίσιμη αρετή της ευγνωμοσύνης, της δοξολογίας και ευχαριστίας στον Αίτιο και δημιουργό των πάντων.

Ο ένας, λοιπόν, από τους δέκα λεπρούς ήταν Σαμαρείτης, πιθανώς άπιστος ή ειδωλολάτρης εθνικός. Όταν συνειδητοποίησε τη θεραπεία του την απέδωσε ανεπιφύλακτα στην επέμβαση του Θεού, γι' αυτό και αμέσως επέστρεψε μετά φωνής μεγάλης «δοξάζων τον Θεόν». Ενώ οι άλλοι, αν και ομοεθνείς Ιουδαίοι και ομόθρησκοι, δεν αντιλαμβάνονται τη θεία ευεργεσία και παραμένουν σε πνευματικό σκοτάδι και στην αγνωμοσύνη. «Ουχί οι δέκα εκαθαρίσθησαν; οι δε εννέα πού»; Ο Κύριος με το ερώτημα αυτό αποκαλύπτει την τραγικότητα του εγωιστού και αγνωμό-

νου ανθρώπου. Ο Σαμαρείτης όμως, αν και ασθενής, είχε διατηρήσει άσβεστη την ευγνωμοσύνη.

Στην πνευματική και χριστιανική ζωή συναντούμε αυτό το φαινόμενο της αχαριστίας πολύ συχνά. Ξεχνούμε τον ζωοδότη και χαρισματοδότη Χριστό και αποδίδουμε τις φυσικές και πνευματικές ικανότητές μας στον εαυτό μας. Από την αρχική πτώση του ο άνθρωπος κλείσθηκε στον εαυτό του και ζεί μόνον για τον εαυτό του και τις επιθυμίες του, αγνοώντας τις ανάγκες του άλλου, έχοντας χάσει βεβαίως και την πνευματική του όραση, μέσα από την οποία θα μπορούσε να δει τον Δωροδότη Θεό ως την πηγή όλων των αγαθών. Σκληραίνει την στάση του και θεωρεί αυτονόητο να αναπνέει τον αέρα και να τρέφεται από τις τροφές της γης, ενώ στην πραγματικότητα, ακόμη κι όταν έχει κοπιάσει γι' αυτά, αυτά είναι δώρα του Θεού. Αν Εκείνος αποκόψει την συντηρητική και προνοιακή Ενέργειά Του προς τον κόσμο, τότε όλη η αλυσίδα της δημιουργίας θα καταρρεύσει, μαζί και ο άνθρωπος.

Στις μέρες μας, ο άνθρωπος υφίσταται της συνέπειες αυτής της εγωιστικής διαχείρισης των πηγών του πλανήτη, όχι μόνον ως προς το θέμα της πράσινης ενέργειας αλλά και τις διάφορες ασθένειες ως διατάραξης του περιβάλλοντος. Ακόμη και η τελευταία πανδημία έχει εν μέρει αποδοθεί στην διατάραξη του οικοσυστήματος. Ξεχνώντας τον ευεργέτη Θεό και την Φύση ως την δωρεά του Θεού στον άνθρωπο, το φυσικό του περιβάλλον για να αναπτυχθεί φυσικά και πνευματικά, ο τελευταίος διαχειρίζεται τα πάντα πλέον με «επιστημονικό» τρόπο που ωστόσο αφήνει πολλά περιθώρια στο λάθος και στην αυτοκαταστροφή. Ξεχνώντας τον ευεργέτη Θεό η ύλη και οι διάφοροι οργανισμοί γίνονται υπηρέτες προς εκμετάλλευση των κρυφών σχεδίων του αγνώμονος και αυτοκαταστροφικού ανθρώπου.

Πολλές φορές εμείς οι ίδιοι, όταν δεχόμαστε καθημερινά τις ευεργεσίες αλλά ξεχνούμε τον Ευεργέτη, εμπίπτουμε στην κατηγορία των εννέα λεπρών. Ας αφυπνίσουμε το πνευματικό μας κριτήριο, καθώς χωρίς αυτό δεν είμαστε τελικά ευχαριστημένοι με τίποτε... Ενώ προοδεύουμε υλικά και τεχνολογικά, την ίδια στιγμή βυθιζόμαστε στην άγνοια, την κατάθλιψη και την αυτοκαταστροφή. Είναι λοιπόν η σχέση μας με τον Θεό εκείνη που θα αλλάξει την θεώρησή μας για την ζωή και τα δώρα της Αγάπης Του. Όταν δεν θεωρούμε την ζωή μας ως θεία δωρεά και Τον ενθυμούμαστε μόνον στις δυσκολίες και τις ασθένειες, τότε θα ακούσουμε κι εμείς, «οι δε εννέα πού»; Κάτι που σημαίνει ότι δεν καταφέραμε να αποδώσουμε την πρέπουσα ευχαριστία και ευγνωμοσύνη στον Κύριό μας για τις πολλαπλές ευεργεσίες Του.

Αξιολογώντας διαφορετικά το δώρο της ζωής, ζούμε τις δυσκολίες ως θεία παιδαγωγία και τις ευλογίες ως δώρα, με τρόπο ώστε όλες οι πτυχές της ζωής μας να συνδέονται με τον Κύριό μας, και όχι μόνον οι ευχάριστες. Όντας παροδικοί σε αυτήν την ζωή, ας προσπαθήσουμε να κτίσουμε ασάλευτη την ευχαριστία προς Αυτόν, μαζί με τις ευγνώμονες στάσεις της ψυχής μας προς τον Δημιουργό μας, μέσα από την ταπείνωση και την αυτογνωσία της αναξιότητός μας. Τότε, μαζί με την υγεία του σώματος θα λαμβάνουμε αέναα και την ψυχική και πνευματική υγεία, ακεραιότητα και πρόοδο, στο δύσκολο αλλά ευεργετικό μονοπάτι της ζωής που χάραξε η Εκκλησία μας, την ζωή εν Χριστώ.

SERMON ON THE GOSPEL READING

In today's Gospel passage, we hear how our Lord healed ten lepers. He was on his way through Galilee and Samaria to Jerusalem and on the outskirts of a small village. It was then that the lepers saw an opportunity of calling out to our Lord and asking him to have mercy on them. We are familiar with this New Testament picture of crowds of people all wanting to contact Christ, his disciples trying to protect him from the crush, and everybody anxious to keep out of the way of a group of contagious lepers.

There are so many different ways in which Jesus dealt with people when he met them. Conventionally, a group of Samaritans would have been avoided, as would a group of lepers by most people. As far as the text tells us only one of this group was a Samaritan, but, as we know, we tend to group people together in categories and we draw conclusions about them when we know very little about them. It's probably easier for us to realise what it is like to encounter a group of people suffering from an infectious and dangerous disease, in these days of pandemic than it would have been a year ago, and to be struck that our Lord made no judgement, based on the fact that they were infectious but 'that he had mercy on them'.

All ten were cleansed and told to go and show themselves to the priest, so as to be given a formal certificate that they were purified and 'clean'. But Christ commented that only one came back to give thanks 'and that one a foreigner'. 'Arise and go your way', he said to this Samaritan, 'your faith has saved you'. When Christ says this, he is not simply saying 'your faith has purified you'. All ten were purified of their leprosy, but this one alone came to express his gratitude. He said of this one alone – 'he has been saved.' This Samaritan discovered more in Christ than did the others.

Was it simply the sense of gratitude? We know how often we remember to be grateful only from 'cupboard love', from expecting more from the same person in the future. But this would be something to be ashamed of, not to be proclaimed to everybody, even to future generations. Was it not that this Samaritan had an exceptional understanding of who his healer was, that he could see through the surface of things, and realise that Jesus was someone 'greater than the prophets', of someone one who could say 'today you shall be with me in paradise'.

But how many times do we need to be told? The Gospel-writer knows how easily we all relapse and need to be reminded. Is this why such questions arise on every page of the Gospel? Is it by constantly asking ourselves these questions in different contexts, that we can come again and again to realise our own powers of self-deception and the need we have to be jerked back into reality? The reality that 'God is our very hope in trouble'?

Our gratitude towards Christ must then remain unalterable however the circumstances of life, since to Him we are indebted for everything.

Protopresbyter John Nankivell